

De potvis

Een bijzonder zeezoogdier van de oceaan

De potvis is een groot zeezoogdier en leeft in oceanen. Naast dat zijn lengte hem bijzonder maakt, produceert het dier een bijzonder stofje dat gebruikt wordt in parfums.

De potvis is een tandwalvis. Een tandwalvis is een walvis met tanden. Een potvis kan wel achttien meter lang worden en 50.000 kilo wegen. Een potvis heeft een grote kop die bij volwassen mannetjes wel een derde van de lichaamslengte in kan nemen.

Potvissen leven in oceanen zoals de Grote en de Stille oceaan. Ze kunnen ontzettend diep duiken. Sommigen wel tweeduizend meter diep. Daarbij kan hij wel bijna twee uur zijn adem inhouden.

De zeezoogdieren maken een klikkend geluid. Elke potvis heeft een eigen klikreeks. Wil hij zijn soortgenoten roepen dan klikt hij deze reeks en dan herkennen zijn soortgenoten hem of haar aan dat geluid. Een beetje alsof hij zijn eigen naam roept.

Voor het vinden van prooien maken ze gebruik van echolocatie. De potvissen zenden klikgeluiden uit, deze weerkaatsen tegen de prooi en dat geluid vangt de potvis weer op. Hierdoor weten ze precies waar de prooi zich bevindt. Die prooi zijn vooral inktvissen.

Zonder te kauwen slikken ze deze in één keer door. Hierdoor gaan de harde hoornachtige snavels ook mee de maag van de potvis in. Deze kunnen ze niet verteren. Uiteindelijk blijven er soms wel meer dan duizenden inktvisnavels achter. Omdat dit prikt en schuurt, creëren de potvissen een beschermlaagje daaromheen. Dit laagje is gemaakt van ambergris. Een kostbaar stofje dat wordt gebruikt voor het maken van parfums. De inktvisnavels worden eens in de paar dagen uitgebraakt. Vind je op het strand een hoopje dat hierop lijkt? Gooi het dan niet weg! Het kan kostbaar zijn.

De kaak van de potvis is lang en smal. Hij heeft grote kegelvormige tanden. Deze zijn van ivoor. Aan een dwarsdoorsnede van de tanden kan men de leeftijd van de dieren vaststellen, want het ivoor groeit in lagen. Je kan het vergelijken met de jaarringen van een boom. Walvisvaarders maakten vroeger tijdens lange zeereizen op de tanden mooie tekeningen.

Vroeger werd er veel op de potvis gejaagd. De kop van een potvis zit namelijk vol met een soort wasachtige stof: walschot. Hiervan werden kaarsen van gemaakt. Uit de speklaag van de potvis werd traan gekookt. Dit werd gebruikt als smeermiddel voor machines of als lampenolie.

Soms spoelt een potvis aan wanneer hij bijvoorbeeld in ondiepe zeeën als de Noordzee terecht komt. Hierdoor kunnen de potvissen stranden en dood gaan.